

HEYDƏR ƏLİYEV VƏ AZƏRBAYCAN İNCƏSƏNƏTİ

Xülasə: Mədəniyyətimizin elə bir sahəsi yoxdur ki, Heydər Əliyevin qayğısından bəhrələnməsin. Musiqimiz, teatrımız, kino sənətimiz, heykəltəraşlıq, rəssamlıq və xalça sənətimiz də bugünkü inkişafında ulu öndərin çox dəyərli ideyalarından bəhrələnilir.

Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğini həmişə diqqət mərkəzində saxlayan ulu öndərin hakimiyyəti illərində çox səmərəli tədbirlər reallaşdırılıb. Ümummilli lider Azərbaycanın sivil dünya ilə integrasiyasına, xalqların iqtisadi-siyasi, humanitar yaxınlaşmasına dövlətçiliyi möhkəmləndirən, xalqı inkişaf etdirən ən vacib vasitələrdən biri kimi baxırdı. Və bu zaman dünya ilə dil tapmağın ən sınaqdan keçmiş və optimal yollarından biri olaraq, mədəni dəyərlərin qarşılıqlı dərkini və təbliğini əsas götürürdü. Bu mənada xarici ölkələrdə keçirilən Azərbaycan mədəniyyət və incəsənət günləri, eyni zamanda Azərbaycanda keçirilən belə tədbirlər mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafına çox gözəl yol açırdı.

Açar sözlər: ulu öndər, mədəniyyət, şəxsiyyət, inkişaf, Azərbaycan incəsənəti, mədəniyyətin təbliği

Ulu öndər, dünyanın görkəmli siyasətçisi və dövlət xadimi mərhum Heydər Əliyevin həyatı və ictimai-siyasi fəaliyyəti əsl tərbiyə məktəbidir.

Dahi şəxsiyyət ensiklopedik bir şəxsiyyət idi. Hansı sahədə danışmaqından asılı olmayaraq, elə bilirdin ki, o, bu peşənin sahibidir. Hər bir sənət sahibi ilə məhz o sənətin peşəkarı kimi söhbət edirdi. Milli və professional musiqimizin gözəl bilicisi idi. İstənilən musiqi əsəri, incəsənət xadiminin yaradıcılığı haqqında elə dəqiq fikirlər söyləyirdi, təhlillər edirdi ki, sənətşünaslar həsəd aparırdılar.

Qeyd etmək lazımdır ki, Əliyevlər ailəsində musiqini çox sevirdilər. Həyat yoldaşı Zərifə xanım gözəl piano çalırdı. Zərifə xanımın bacısı, Gülarə Əliyeva istedadlı pianoçu, “Dan ulduzu” ansamblının rəhbəri, qızları Sevil Əliyeva yadda qalan, gözəl melodiyları ilə qəlbləri oxşayan mahnıların müəllifidir. Görkəmli rejissorumuz Vəqif Mustafayevin ulu öndər haqqında çəkdiyi silsilə filmlərin birində Heydər Əliyevin Zərifə xanımın müşayiəti ilə T.Quliyevin, R.Rzanın sözlərinə yazdığı “Sənə də qalmaz” mahnısını unutmaq mümkün deyil.

Xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinin kökləri çox-çox qədim zamanlara gedib çıxır. XX əsrdə isə xalqımızın mədəni həyatında yeni bir dövr başlanmışdır. Bu, ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olan bir dövrdür. Ulu öndər deyirdi ki, “xalq bir çox xüsusiyyətləri ilə tanınır, sayılır və dünya xalqları içərisində fərqlənir. Bu xüsusiyyətlərdən ən yüksəyi, ən böyüyü mədəniyyətdir”. Məhz ona görə də Heydər Əliyev hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə xalqın mədəniyyətinin inkişafını həmişə diqqət mərkəzində saxlamışdır.

Ulu öndər yaxşı bilirdi ki, milli dövlətçilik dəyərlərinin əsasını sağlam düşüncəli mədəniyyət təşkil edir. Sabahkı uğurlara yeganə təminat isə sağlam cəmiyyət quruculuğuna diqqət artırmaq, köklü mənəvi dəyərləri yeni nəsllə və bütün cəmiyyətə daha dərinlən və əzmlə aşılamaqdır.

Heydər Əliyev şəxsiyyətini onun elmə, maarifə, mədəniyyət sahəsinə diqqət və qayğısından kənarda təsəvvür etmək mümkün deyil.

Mədəniyyətimizin elə bir sahəsi yoxdur ki, Heydər Əliyevin qayğısından bəhrələnməsin. Musiqimiz, teatrımız, kino sənətimiz, heykəltəraşlıq, rəssamlıq və xalça sənətimiz də bugünkü inkişafında Ulu Öndərin çox dəyərli ideyalarından bəhrələnilir.

Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğini həmişə diqqət mərkəzində saxlayan ulu öndərin hakimiyyəti illərində çox səmərəli tədbirlər reallaşdırılıb. Ümummilli lider Azərbaycanın sivil dünya ilə integrasiyasına, xalqların iqtisadi-siyasi, humanitar yaxınlaşmasına dövlətçiliyi möhkəmləndirən, xalqı inkişaf etdirən ən vacib vasitələrdən biri kimi baxırdı. Və bu zaman dünya

Heydər Əliyev və mədəniyyət siyasəti

ilə dil tapmağın ən sınınmış və optimal yollarından biri olaraq, mədəni dəyərlərin qarşılıqlı dərkini və təbliğini əsas götürürdü. Bu mənada xarici ölkələrdə keçirilən Azərbaycan mədəniyyət və incəsənət günləri, eyni zamanda Azərbaycanda keçirilən belə tədbirlər mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafına çox gözəl yol açırdı.

Hələ 1969-1982-ci illərdə Heydər Əliyevin uzaqgörənliyi, millətinə sonsuz məhəbbəti sayəsində Azərbaycan musiqisi təkcə SSRİ-də deyil, həmçinin bütün dünyada tanındı.

Neçə-neçə bəstəkarlarımız SSRİ xalq artisti adına layiq görüldü. SSRİ-nin ən yüksək orden və medalları ilə təltif olundular. Elə onu demək kifayətdir ki, üç böyük bəstəkarımız – Qara Qarayev, Niyazi, Fikrət Əmirov Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görüldülər.

Dövlət müstəqilliyimizin ilk illərində bazar iqtisadiyyatına keçidlə əlaqədar yaranmış sosial problemləri dövlət səviyyəsində müvəffəqiyyətlə həll edən cənab H.Əliyev yaradıcı ziyalıların, o cümlədən Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının görkəmli üzvlərinin, xüsusi xidmətləri olan bəstəkar və musiqişünasların əməyini yüksək qiymətləndirdi. Onun Prezident təqaüdü təsis etməsini incəsənətimizin inkişafı yolunda tarixi addım kimi dəyərləndirmək olar.

Azərbaycanın xarici ölkələrlə sıx musiqi əlaqələrinin yaranması və inkişafı daim diqqət mərkəzində saxlayan, görkəmli sənətkarları respublikamıza dəvət edən dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev bununla da Bəstəkarlar İttifaqının beynəlxalq əlaqələrinin daha da genişlənməsinə şərait yaradırdı. Heydər Əliyevin Azərbaycan Bəstəkarlarının və musiqişünaslarının əməyini təqdir etməsi, onların yaradıcılığını yüksək fəxri adlar və mükafatlarla dəyərləndirməsi bilavasitə Bəstəkarlar İttifaqının fəaliyyətinə verdiyi qiymətin bariz təzahürüdür.

Heydər Əliyev bəstəkarlara daha artıq diqqət yetirməyi, onların püxtələşməsinə, kamilləşməsinə kömək etməyi, səhv və qüsurlarını vaxtında göstərməyi məsləhət görürdü. Bu barədə çox dəyərli bir fikri indi də aktualdır: “Bəzən ayrı-ayrı gənclər nə isə fəvqəltəbii bir şey axtarmağa başlayır və elə dolaşır qalırlar ki, müəllifin öz əsərində nə ifadə etmək istədiyini başa düşmək çətin olur. Gənclərin tərbiyəsində İttifaqın rolu xüsusilə böyükdür. Lakin təcrübəli bəstəkarlarımız, ustad sənətkarlarımız da bu işdə az rol oynamamalıdırlar”.

Bu gün Heydər Əliyevin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev onun siyasətini davam etdirərək mədəniyyət və incəsənət xadimlərinə öz diqqətini və qayğısını əsirgəmir. Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafı və təbliğində H.Əliyev Fondunun prezidenti, Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın da müstəsna rolu vardır. O, mədəniyyətimizin inkişafı və dünya miqyasında təbliği üçün əvəzsiz işlər görür.

Ədəbiyyat siyahısı:

1. Heydər Əliyev və mədəniyyət / [III cildə] – Bakı: – c.3 – 2008.
2. Hüseynova İ. Liderlik nümunəsi // Dırçəliş – XXI əsr, – 2009, № 130-131, – s.90-98.
3. Qasımova X. Milli mədəniyyətimizin xilaskarı // Xalq qəzeti – 2019. № 124, – s.13.

Gunel Israfilova

HEYDAR ALIYEV AND AZERBAIJANI ART

Summary: No area of our culture does not benefit from Heydar Aliyev's care. Our music, theater, film art, sculpture, painting, and carpet art have also benefited from the valuable ideas of the Great Leader in their development today.

During the reign of the Great Leader, who always focused on promoting Azerbaijani culture, very effective measures were implemented. The national Leader considered the integration of Azerbaijan with the civilized world and the economic-political and humanitarian rapprochement of nations as one of the most important means of strengthening statehood and developing the government. And at that time, as one of the most tested and optimal ways to find a language with the world, it was based on mutual understanding and promoting cultural values. In this sense, the days of Azerbaijani culture and art held in foreign countries and such events held in Azerbaijan paved the way for the development of intercultural dialogue.

Key words: Great Leader, culture, personality, development, Azerbaijani art, promotion of culture